

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 18.

W NIEDZIELĘ DNIA 4. MARCA 1798.

Z Paryża d. 9. Lutego.

Wczoray wyjechał jenerał Buonaparte ztąd, dla obeyrzenia, iak słyħac, Angielskiej armii wzdłuż brzegow stojącej. Wiele officyerow jeneralnego sztabu tej armii wyjechało z nim ztąd razem. Na kilka dni przed wyjazdem był w Winceni przy doświadczeniu nowego wynalazku armat, które w wyprawie przeciw Anglii użyte bydź mają. Niektórzy utrzymują, że on iuż do Rastadt pojechał, dla ułożenia się nayprzod z dworem Pruskim o posiadłości jego na lewym brzegu Renu.

Dla wielu zaszytych nieprzyzwoitości w Lyonie, ogłoszono to miasto, iako też Montpellier w stanie oblężenia i iuż tam woyska posłano.

Obywatel Marmentel, który był iak wiadomo aresztowany, został natychmiast uwolniony, ponieważ był przez omyłkę posadzony. — Przedwczorem hrabia Cabarus pojechał ztąd do Hollandyi, częścią w swoich interesach, częścią też w interesach niedostatku Hiszpańskiego skarbu.

Jenerał Menard, który tym czasowo

naś woyskami naszemi w kraiu Wodow kommendę miał, iedzie na kommendanta do Korsyki, zkąd jenerał Vaubois odwołany został. Wodeyczykowie przyłączyli iuż 6000 swego woyska do Francuzow. Pogłoska iakoby jenerał Weils od naszego woyska złapańy był i do Paryża poprowadzońy, potrzebuie potwierdzenia.

Gdy rzeczpospolita nasza rowne prawo samowładności do portu Vliesingen ma, będą tam Francuzcy celnicy postanowieni i cło na połowę podzielone, tudzież ustawy względem Angielskich towarow, iak naysurowiey zachowane.

W Granville uzbraiaią 20 wielkich płytych okrętow, z których każdy 24 armat będzie nosił, i w żagle i wiosła opatrzone będą.

Emigrant Trion Cassineau, który w równinach Grenelle nie dawno rozstrzelany został, oświadczył przed śmiercią, że iezeli go życiem darują, odkryie plan na zabicie 5 dyrektorow i 3 ministrów. Lecz dyrektoriat, mowi Redaktor, wyższy nad wszystkie spiski podłych ludzi,

nie chciał żeby ustawa dla osobistego jego członków niebezpieczeństwa, a niezagrażającego wcale rzeczypospolitej, uchyloną została, przystąpił na takowe żądanie do porządku dziowego.

Jenerał Hedouville będący teraz w Brest nie pomyśli podobno do St. Domingo, ale gdzieindziej użytym będzie.

Obywatel Merchi, sławny snycerz wygotował w Madrycie obraz jenerała Buonaparte, i chciał go Xiążęciu Pokoju zanieść, ale nie wiedział jakby do niego przystąpić. Francuz jeden zobaczywszy go z owym portretem przed zamkiem, rzekł do niego: "Na cóż ty szukasz protektorów dla dostania się do Xcia? Buonaparte wszędzie przechodzi; idź tylko, a jak zobaczą tego wielkiego jenerała, drzwi się zaraz otworzą. Snycerz udał się natychmiast z swoim portretem do zamku. Szwajcarowie, halabardzistowie, Agwasilowie, wszyscy umykali i Buonaparte przeszedł bez najmniejszego oporu, aż do samego Xcia Pokoju, który bardzo dobrze przyjął obraz i sztukmistrza wynagrodził.

Obywatel Reinhard pełnomocny minister naszej rzeczypospolitej przy Anseatyckich miastach, offiarował na wyprawę przeciw Anglii 1000 liwrow.

Deputowanemi Lemańskiej rzeczypospolitej, których obywatel Autier dyrektoriowi prezentował, są Monod, la Flechere i Bergier. Dnia 4 t. m. iedli obiad u ministra zagranicznych związków.

Obywatel Chevalier w Awenionie, wynalazł rakiętę, która się z fuzyi wystrzela i ogień iey jest nie do ugazszenia.

Buonaparte na kilka dni przed swoim zjąd odiazdem, będąc u ministra Cysalpin-

skiego Visconti na obiedzie, pił zdrowie Francuzkiego, Cysalpińskiego, Hollenderskiego, Liguryyskiego, Rzymskiego i Helweckiego dyrektoryatów.

Wynadgrożenia dla landgrafa Hefsenkassel miały już tu bydź z iego ministrem baronem Waitz zupełnie ułożone i oznaczone. Król Szwedzki mianował P. Brinkmann sekretarza legacyi w Berlinie, w tymże charakterze do Paryża.

Dnia 5 wyprawił dyrektoryat do ciała prawodawczego o zaszytych w Szwajcarach zdarzeniach poselsktwo, w którym obwinia rząd Szwajcarski, że nie dosyć, że od początku rewolucyi Francuzkiej do wszystkich przeciw wolności czynionych spisków przykładał się, ale teraz jeszcze na walecznych naszych braci broni dopełnić zgwałcenia praw narodów. Rada 500 odesłała do osobney kommissyi.

U kilku kupców szukano znowu zakazanych Angielskich towarów.

Guillemardet proponował w radzie 500, żeby obieranie iednego członka do dyrektoryatu, działo się zawsze d. 20 floreal przed odeysciem starej trzeciej części reprezentantów, ponieważ nowa część nie znając tak dobrze kandydatów, mogłaby się dać uwieść i zły wybor uczynić. Projekt ten wkrótce roztrząsany będzie.

Obywatel Ochs starszy Cechowy Bazylei, wydał nowy plan konstytucyi Szwajcarskiej w Francuzkim, Niemieckim i Włoskim ięzyku i ten rozdaie. Wspomniony plan wyiawszy niektóre miejscowe odmiany iest zupełnie do Francuzkiej konstytucyi podobny. Przedniejszy tego punkta są takowe: Szwajcarya będzie miała ciało prawodawcze w 2ch izbach: wielka rada i senat (rada starszych).

Cały kraj będzie na 22 kantonow, czyli departamentow podzielony. Każdy z nich wybierze 4 członki do senatu, a 8 do rady wielkiej. Członki pierwszej rady będą na 8, a drugiey na 6 lat wybierane. Władza wykonawcza będzie z 5 dyrektorow złożona, z których ieden co rok będzie odmieniony i członkiem senatu zostanie. Liczba ministrów będzie 4 do 6. Dyrektoryat wybrany od ciała prawodawczego, będzie na wszystkie urzędy mianował. Kommissarze, których do departamentow wyszle, będą się prefektami narodowemi nazywać. Żaden cudzoziemiec, ieżeli 20 lat w kraju nie zamieszkał nie będzie obywatelom Szwajcarskim. Cały lud składa samowładność. Wolność prasa jest nieograniczona &c.

Z Paryża d. 11. Lutego.

Potwierdza się, że jenerał Buonaparte dla obeytzenia armii Angielskiej ztąd wyjechał. Podróż jego wzdluż brzegow kanału i Oceanu zabawi 4 lub 6 niedziel. Główna kwatery tej armii jest w Rouen, gdzie już jenerał Bouland, który w armii Renu służył, i wiele innych jenerałow przybyło, i gdzie na 1 germinał (21 marca) będzie kilkanaście armatnych szalup gotowych. Słychać, że Buonaparte najpierwey do Rouen pojechał; ale здаie się podobniejsza, że on od Dunkierki zaczął. Jenerałowie Desaix, Kleber i Dufolga wyjechali także ztąd, każdy z nich ma najpierwey tę część armii obiecać, którą nie będzie kommanderował. Jest to bardzo myśl przednia, mówią tuteysze pisma, żeby jenerałowie, cały układ rzeczy w przod widzieli, i tym lepiej swoim oddziałem unieśli zarządzać i kommanderować. Z resztą zaczenia tu wierzyć, że gdy jene-

rał Buonaparte z wielu marynarki officyerami nad brzegi pojechał, iż więcey już do Rastadt nie poiedzie. Żona jego została się w Paryżu.

Reprezentant Poultier, mówi wyraźnie w swoim dzienniku, że Buonaparte do Dunkierki pojechał dla ułożenia pierwszych działań wzdluż brzegow do wylądowania, i więcey do Rastadt nie powroci.

Słychać tu, że terażniejszy minister woyny Scherer ma bydź ambasadorem do Konstantynopola mianowany. Następcą jego mianują jenerała Tilly lub Brune.

Z Hawr donoszą, że od niejakiego czasu pokazało się pod brzegami tamieyszych okolic wiele Angielskich fregat, króre kilka Francuzkich rybakow z ich statkami zabrały. Ogółem здаie się, że Anglia chce nas tym sposobem cegotocić z maytkow. Dzisieysze pisma mówią, że Anglicy wydali rozkaz zabierania i topienia z ludźmi nawet Francuzkich rybackich statkow, które dotąd, równie jak Angielskie, nie tykane były.

Dziennik *Conservateur* przywodzi z Kliwii, że młody ów człowiek, który względem Pruskich prowincyy na lewym brzegu Renu zmyślił gabinetowy list, króla Pruskiego, że te prowincye nie odpadną od Prus, jak tylko odkryty został, zaraz uciekł. Mówią, że spekulacya przedaży dobr była mu do tego powodem.

Gdy rząd w Bernie odmieniony został i nową formę rządu chce zaprowadzić, rozumieją tu, że się z Szwajcaryą spokojnie rzeczy ukończą.

Zapewniają, że minister nasz w Genui Faypoult, w ważnych interesach do Rzymu od dyrektoryatu wysłany będzie.

Dyrektoryat uprasza ciała prawoda-

w czego, aby z 15 mill. które mu na nadzwyczajne wydatki wyznaczono, mógł z mill. na zapomnienie rękodzieł Lyońskich obroczyć,

Rada starszych odrzuciła rezolucję rady 500, przez którą odmieniono miejsca elekcyi, i w główniejszych miastach tak jak przeszłego roku będą się odbywać.

Przeznaczoną sumę na budowanie okrętów w portach naszych i uzbrajania morskie, podają na 200 mill. liw.

Dyrektoryat wydał pismo do ministrów sprawiedliwości i policyi, w którym mówi: Że dowiadując się, iż departament Bouches du Rhone stał się teatrem mowych scen krwawych; że w Marsylii 6 ludzi w śród dnia zamordowało chłopca u jednego piekarza, i w Trest zrabowano dom, a złoczyńcy nie są jeszcze przed sąd stawieni. Zaleca więc tym ministrom, żeby najskuteczniejszych użyli środków do przywrócenia spokoyności w południowej Francyi i co poczta, żeby sobie o wykonaniu tych środków donosić kazali.

Zasłę dotąd rozpusty, mordy i niespokoyności po departamentach przypisują nieczynności narodowych gwardyi; dyrektoryat nakazał więc, żeby narodowe gwardye zawsze w stanie rekwiizyeyi gotowe były, gdzie tylko potrzeba ich służby wymagać będzie.

Przy Rouen zgromadza się jeszcze 12,000 woyska, którym jenerał Desaix kommanderować będzie.

Znany powietrzny żeglarz, Blanchard, znajduje się teraz w Rouen i różne tam figury &c. pokazuje.

Wieść, iakoby w Lizbonie przeciw Anglikom spisek zrobiono nie potwierdza się.

Dyrektoryat ponowił rozkaz, żeby wszystkie prywatne szkoły pod szczególniejszym dozorem municypalnych urzędów zostawały. Członki ich muszą przynajmniej raz w miesiąc w nieznaczonym czasie, wszystkie szkoły w ich okręgu obejść, patrzyć, czy używają elementarnych książek, czy święcą dekady i republikańskie święta, czy się imienia obywatela nie wstydzą, czy iadło dzieci jest czyste i zdrowe, czy wewnątrz karność nie mieści w sobie co takiego, co by charakter dziecięcia poniżało &c. Urzędy municypalne mają mieć zamknięcia tymczasowo domów edukacyi, któreby im się zdawały przeciwnie duchowi republikańskiemu.

Wice admirał Morard de Galles przysłał 17,180 liw., które maytkowie w Brest na wylądowanie do Anglii i wsparcie Francuzkich jeńców w Anglii złożyli.

Szefem indyzynierów w Angielskiej armii jest obywatel Marescot mianowany, który się już przy zdobyciu Tulonu, Quenoi i Valenciennes, przy oblężeniu Mastrychtu wstawił, i urządził, które wojska nasze do Hollandyi ułatwił, prowadził. Bougaiville i różni inni oficerowie, którzy się już wstawili będą w tej wyprawie użyć,

Rada starszych odrzuciła taxę pod imieniem: miłość ludzkości, dla wsparcia jeńców naszych w Anglii.

Z Londynu d. 13. Lutego.

Z Pliut donoszą, że Angielska jedna fregata kilka tam transportowych okrętów przyprowadziła, które dla Bresteńskiej floty żywnością i innemi potrzebami z Bordeaux płynęły; ale od Fregat Fiorenzo i Amelia, pod brzegi napędzone, zosta-

jak słyhać, wszystkie około 20 zabrane lub zatopione.

Jeżeli dobrowolne składki tak pomyślnie iak dotąd daley poydą, oczymby wątpić nie potrzeba, to milliony się wielkie zbiera. Na giełdzie ledwie lord major i P. Bosanquet ostatniego piątku na zrobionym umyśle rusztowaniu do swych współziomkow przemowili, wnet zebrało się 50,000 f. szt.: Wszystkie klasy ludzi od najwyższych, aż do najniższych okazują swoy w tej mierze patryotysm. W sobotę podpisana na banku i na giełdzie summa wyosiła 560,000 f. szt. Pewny demokrat miał tyle śmiałości podpisać 13½ penca, co jest zwyczajną płacą kata, i oswiadczył przy tym, żeby 30 f. szt. na mahoniową szubienicę dał, gdyby jednego człowieka obieszono.

Wczoray przybył z Kale do Dover opatrzony listem bezpieczeństwa okręt na którym obywatel Gallois, Francuzki, agent do wymiany niewolników, przyjechał.

Odebrane Xciu Norfolk urzędy dozoru hrabstwa West Riding, Jerkshire i pułkownika regimentu milicyi, będą jutro iak się domyślają, pod czas audyencyi hrabiemu Fitzwilliam od krola dane. — Xiężna Jorku lepiej się zaczyna mieć.

Ostatnia dworska gazeta donosi, że wszystkim officyerom, żołnierzom i matkom wojennych okrętow, które d. 11 października składały flotę admirała Duncan, d. 21 za odebrane Hollendrom okręty, 120,000 f. szt. iako zdobycz wypłacone zostaną.

Gdy w piątek pokończono na giełdzie interesy, rzekł P. Brock-Watson do całego zgromadzenia: "Moi Panowie wy-

krzyknijmy sobie: Niech żyje stara Anglia? „ Krotka ta przemowa sprawiła pożądaný skutek, że wszystkich stron dało się słyszeć z zapalem: Niech żyje stara Anglia.

Z Amsterdamu i Rotterdamu nie przychodzą już tu więcej okręty. Ostatnia w Hollandyi rewolucya wszystkie przerwała z nami z wiązki, i przecięła drogę brania od nas z zachodnich Indyy towarow, które w tamtym kraju stały się potrzebą, i wiele się przez to ludzi utrzymywało.

W gazetach naszych czytamy nie wiadomą dotąd od generała Hoche pułkownikowi Tate daną instrukcyą, kiedy galeryowych niewolników do Irlandyi wysadził, w którey wszystko do tego zmierza, aby nasze porty Bristolu i Liwerpolu zburzyć, anarchią i zamieszanie wzniecić i tym sposobem stolicy państwa cios zadać. Pułkownikowi Tate zalecono procz tego zniszczenie naszego handlu, poburzenie mostow, łapanie kuryerow rządowych, rozbroienie millicyi, naklonienie woyska Angielskiego do dezercyi &c.

Tego piątku umarł w Putney Jan Müller rodem Prusak, szczególniejszego charakteru. Rosporządził w swoim testamencie, żeby był w swoim mundurze husarskim do truny włożony, która niezmiernie długa musiała bydz, żeby się w niej z kołpakiem husarskim zmieścić, i żeby tak mu wiecznie pozwolono spoczywać.

Listy z Irlandyi donoszą, iż rząd używa tam teraz łagodniejszych środków, ponieważ ostre nie skutkowały i że wszyscy uwięzieni Irlandczykowie zjednoczeni, na wolność wypuszczeni zostaną, skoro przysięgę na wierność krolowi wykonają. Na wszystkich brzegach tego kro-

lestwa stawiają telegrafy, aby za najpierwszym alarmem dać wszędzie znać o nieprzyjacielskim wyładowaniu.

Jenerał Miranda ma się 14 dni w Londynie znaydować, a nikt nie wie po co tu przybył. — Król mianował P. James Talbot sekretarzem legacyi przy dworze Petersburskim. — Między dwiema wielkimi osobami ma nastąpić zupełne pojednanie.

Przywóz koczenelli z wschodnich Indyy tak nie długo będzie wielki, że możemy się obejść bez kupowania iey od nieprzyjaciela. — Wkrótce będzie drobna moneta po 3 szelagi bitta dla ułatwienia zmiany pieniędzy.

Mieszkancy hrabstwa Kent wszyscy są rezolwowani uchwycenia broni, skoro by się nieprzyjaciel pod brzegami pokazał.

Po zasłęty w Hollandyi rewolucyi przyłożą się zapewne Hollendrzy teraz skutecznie do wyprawy przeciw Anglii. Admirał Thompson przybył z swoją flotą pod brzeg Irlandzkie. — Przychodzące z Irlandyi okręty, na których ludzie marli, muszą w naszych portach kwarantynę wystawać, ponieważ w niektórych okolicach Irlandyi pokazała się zaraźliwa choroba. — Papiery stoją dziś 48½ za sto.

Król nadał admirałowi Duncan za odniesione na d. 11 października nad Hollenderską flotą zwycięstwo tytuł lorda z następstwem męzkiej linii i dożywotnią pensją 2000 f. szt.

Z Bazylei d. 7. Lutego.

Do 5 weszły Francuzkie woyska do Arau, gdzie Berneńskie woyska pod pułkownikiem Gross, wysłane przeciw Arauakim patryotem i do obalenia drzewa wolności, rozproszely. Procz tego osadziły

Arburg i Zoffingen. Dwie kolomny Francuzow idące przeciw Bernu pod jenerałami Schaumburg i Menard wynoszą do 30,000 ludzi. W okolicach tego miasta zgromadza się wiele Berneńskiego woyska i milicyi dla jego obrony.

Cala prawie Szwajcarya idzie za przykładem Bazylei: wszystkie kantony zwołują deputowanych dla ułożenia nowej konstytucyi i tymczasowy rząd zaprowadzają. Hrabstwo Turgow już się tym sposobem urządziło. Lucern spodziewa się być środkiem przyszłej iedney i nierozdzielney rzeczywospolitey Helweckiey, ponieważ w samym środku leży. Obywatele Mengaud, miał oświadczyć iż rząd Francuzki nie chce z Szwajcaryą wojny prowadzić.

Z Gratz d. 24. Lutego

Z Austriacko-Włoskich krajow po szczęśliwie zaprowadzonych urządzeniach, stosownie do wydanego przepisu, naypożądanejsze przychodzą wiadomości. Wszędzie spokojność i ukontentowanie mieszkańców panuje, i wszystko jest na dawny sposób urządzone; co kolwiek zaś łatwo-wierni i zlemyślni ludzie o zaburzeniach rozpuścili jest naywiększym fałszem. W niektórych miejscach musiano prawdę tęgich środków, na wstrzymanie roziątrzenia ludu przeciw bywaszym municypalności członkom użyć, ale te nie ciągnęły za sobą żadnych następności.

Wiadomości z Rzymu pod 5 lutego donoszą, że tam nowy tymczasowy pełnomocny Toskański minister przybył. Późniejsze zaś wiadomości donoszą, że tam d. 10 jenerał Berthier w 13,000 woyska bez wystrachu i nie słuchawszy wysłanej przeciw niemu deputacyi wszedł, i cyta-

deleg S. Anioła opanował, o czym wkrótce dalszych szczegółów oczekujemy.

Z Rastad d. 12. Lutego.

Ostatnia nota Legacyi Francuzkiej jest w tych wyrazach: Ministrowie rzeczypospolitey Francuzkiej odpowiadając na notę deputacyi Rzeszy pod dniem 10 lutego, przekładaia, że nie można z większą nad uczynioną od nich dokładnością okazać przedmiotu pierwszej ich propozycji. Rzeczpospolita żąda, aby Ren był granicą dwóch mocarstw. Oto jest nieodmienne życzenie rządu Francuzkiego; nie można o tym wątpić, gdy jest podane przez ministrów rzeczypospolitey. Nie idzie tu wcale o wyrachowanie w tym momencie wartości ustąpionych przedmiotów: deputacya różnego była o ich ważności zdania; ale nie masz nic obojętniejszego nadto, gdyż we wszystkich przypuszczeniach podstawa jest potrzebna. Mniey jeszcze idzie tu oto, iakie poselszysze zostać mają Xiążętom, którzy ponieśli stratę, dobra i dochody Xiążąt panujących dostaną się, iak jest zwyczaj w podobnych przypadkach narodowi któremu kraie ustąpione zostały. Pomnażać kwestye było by zamiast przyspieszenia przewłoką jedynie czasu. Ustąpienie co jest za Renem, oto jest podstawa; wyogrodzenie na prawym brzegu Renu, nie jest skutek; oszacowanie, sposób i stosunek wynadgródzeń potym nastąpią. Jakzeby się można zatrudniać dalszemi kwestyami, nie przyiąwszy wprzód zasady. Okazana chęć rządu Francuzkiego zawarcia pokoju byż nie może wątpliwą; wiadomo jest, że ministrowie rzeczypospolitey z pospiechem udali się na kongres, że przyniesli dostateczne do negocyowania pełnomocnictwa,

że natychmiast z wszelką otwartością i szczerością podali swoją propozycyą, iak tylko deputacya Rzeszy dostatecznie upoważnioną była do przyięcia oney: a dla oddalenia wszelkiej wątpliwości względem chęci ich przyspieszenia zawarcia pokoju, ciągle i z wszelką usilnością oddalać będą wszystko, co kolwiek nie zmierzając prosto do tego celu, spożniałoby bieg negocyacji przez podstawienie na mieyscu główney kwestyi innych mniey znaczących albo obcych, przez danie czasu zle chętnym do ułożenia szkodliwych koalicyy, i knowania niegodziwych intryg. — Ministrowie rzeczypospolitey Francuzkiej odwołują się zupełnie do noty ich pod dniem 15 Pliuwios (3 lutego) podanej, i powtarzają oświadczenie, że deputacya Rzeszy jest w odpowiedzi, za odmowienie, i zbaczanie wyrownywające odmowieniu przychylenia się do podstawy przyzwolitey i potrzebney.

Podpisano Treilhard i Bonnier.

Deputacya Rzeszy na dzisieyszej sesyi wzięta notę tę do rozwagi. Postanowiono udzielić iey powszechnemu seymowi Rzeszy tudzież ministrom państw, którym ona się tyczy, upraszając, aby iey swoje w tey mierze zdanie oświadczyli.

Gazeta Niemiecka w Stuttgard, ogłosiła świeżo dwa pisma, które dotąd nie były znane. Pierwsze zawiera w sobie uczyniony od hrabiego Metternich rapport, względem pierwszej z pełnomocnikami Francuzkiemi na dniu 17 stycznia mianey konferencyi, na której pierwszą oświadczyli propozycyą, ustanowienia Renu granicą za podstawę pokoju. Drugie, jest nota tegoż hrabiego Metternich do dyrekto-

ryatu Mogunckiego, w której donosi, że pełnomocnicy Cezarscy w Udnie żądali, aby całość Rzeszy w traktacie pokoju w Campo Formido zawartym, tak uroczystie przyrzeczoną została, iak w przedugodnych punktach pokoju w Loeben zapawnioną była; ale pełnomocnicy Francuzcy sprzeciwili się temu, tak dalece, że odrzuciwszy zaraz na wstępie przedugodne punkta pokoju w Loeben, skończyli na artykule 20, że interesa Rzeszy na szczególnym kongresie ukończone zostaną.

Z Medyolanu d. 5. Lutego.

Zapewniają, że woysko Francuzkie na dzień dzisiejszy stanąć miało pod Rzymem. Jenerał Berthier zamysła, iak powiadaia, blokować miasto to i przymusić go do poddania się na łaskę, w przypadku gdyby bramy miasta na pierwsze pokaza nie się woysk tego otwarte nie zostały. Donoszą z Florencyi, że bankier dworu Papięzkiego w dniach tych przybył do Liworu i z obowiązka wielu w mieście tym bankierow aby mieli gotowe summy dla iego dworu, tak żeby na pierwszy rozkaz wyliczyć ich mogli.

Od brzegow Menu d. 15. Lutego.

Wielka liczba woysk Francuzkich opuszcza okolice Lany, dla udania się do armii Angielskiej; część także iedna woysk wyszła z Moguncyi i takie samo ma przeznaczenie. Obywatel Hoffman przybył z Paryża do Moguncyi. Przed kilku dniami zamek Epstein stojący na skale nagle się zapadł, i swemi rozwalinami zgruchotał dom w iego sąsiedztwie będący. Gazety wyższego Renu donoszą że 1500 ludzi Austriackiego woyska weszło do Konstancyi, i że wokolicy Bregentz dla znaczney bar-

dzo liczby woyska gotują kwatery. Po dług tych samych gazet w krotce nastąpi odmiana w części wyższej Włoch: kraie Austriackie rozciągną się aż do Adda, a króla Jmę Sardyńskiego od strony Medyolanu.

Pomiędzy roznemi pułnocnemi dworami czynne bardzo zachodzą negocyacye. Podług podobieństwa ściągają się one nayszczegulniey do przeszkód, które ostatnio od rządu Francuzkiego użyte środki uczy niły w żegludze i handlu. Podług listow z Kopenhagi środki takowe naynieprzyjemniejsze pomiędzy kupcami miasta tego zrobiły wrażenie. Do orwydał już rozkazy uzbroienia liczney eskadry która na przyszłą wiosnę ma wyjść na morze. — W Petersburgu ustanowiony świeżo został bank wexłu dla przeszkodzenia lichwie, która zaczynała wielkie zdrożności sprawiać.

Listy od granic ciągle mówią o dalszych postępach Pasman Oglu. Buntownik ten zdaie się działać podług planu, którego wykonanie bydź by mogło bardzo szkodliwe dla Porty; używa on w iednym ze czasie i siły oręża i wszystkich sposobow polityki zręczney. W ten czas gdy woyska iego rozściagaia się od strony morza czarnego, stara się do buntu namówić ludy dawniejszey Grecyi, i już zapewniają że mieszkańcy Macedonii ogłosili się za nim. Podług tychże samych listow pewną jest rzeczą, że Pasman Oglu opanowawszy Sophią udał się ku Adryanopolowi. Marsz iego takie pomieszanie i postrach sprawił w Konstantynopolu, że chorągiew Mahometa iako znak wojny z rozkazu Wielkiego Sułtana wywieszona została.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 4. MARCA 1798.

Od Jego Rzymsko Cesarskiej oraz Węgiersko - Czesko Królewskiej Apostolskiej Mości czyni się każdemu niniejszym wiadomo:

Zważając, iż pardon jeneralny na 10 miesięcy od 1go stycznia do końca października 1797 wszędzie ogłoszony dla wszystkich w ciągu tegoż terminu stawić się mających i procz dezercyi żadnym innym głównym występkiem nieposzlakowanych C. K. M. dezercerow wszelako może w ciągu tego czasu wszystkich, osobliwie w cudzych państwach przebywających zbiegłych żołnierzy niedoszedł wiadomości; ażeby się ci przed upłynieniem terminu do powrotu z końcem października oznaczonego, w należytych stawić się mogli miejscach; raczyła Jego Cesarsko Królewska Apostolska Mość w przedłużeniu tegoż jeneralnego Pardonu na dalsze 6 miesięcy tym sposobem naysłaskawiey dozwolić, iż wszystkim owym, którzy od najwyższej armii zbiegli, a procz dezercyi żadnym innym głównym nieposzlakowani są występkiem, od 1go grudnia 1797 aż do końca maja 1798, do tutejszey służby i krajow dobrowolnie powroczą, w woysku, lub w jakimkolwiek bądź innym miejscu wewnątrz kraju; albowież za granicą u C. K. M. poselstw zameldują się, za popełnione błędy i krzywoprzysięstwo żałować będą, oraz na potym w C. K. iej służbie na zawsze zostać w przyrzeką, czy to oni krajowi, czy cudzoziemcy są a teraz w dziedzicznych krajach, albo za granicą ukryci lub też w cudzych krajach znajdują się, wszelkie ukaranie, zemsta i uszczerbek dobrej sławy i imienia darowane, przebaczone, zapomniane i zagubione bydź ma; ci także bez najmniejszey sprzeczki, wątpliwości lub karcenia przyięci, do wykonywania zwyczajnych obowiązkow na nowo dopuszczeni, onym względem popełnionych błędow zadane zarzuty czynione, owszem, aby wszystko w wieczną niepamięć poszło; przeto także i oni bez wszelkiego wstydu i najmniejszego obawiania się kary wszędzie tak w kraju jako i za granicą meldować się mogą, i podobnie wszyscy ci, którzy do C. K. woyskowej służby za zdalnych pocyntani nie będą, za powrotem swym w krajach dziedzicznych spokojnie przemieszkować mogą; która to zaś łaska jedynie na owych rozciąga się dezercerow, którzy przed ogłoszeniem Patentu ze służby zbiegli.

To wszystko więc dla bezpieczeństwa ich, niniejszym iak najmocniej im przyrzeka się, oraz tym końcem wszystkich jenerałów, pułkownikow i innych officerow upomina się, także i w własnych swych miejscach na to dawać naysciślejszą ba

czność, ażeby względem tych, w ciągu wyżej wspomnianego terminu meldujących się dezertorów wszystko i cokolwiek się tylko, iako wyżej, z osobliwszej najwyższej łaski onym przyrzekło, iak najsćisley dochowane było.

A ile wszyscy takowi w jeden lub drugi sposob powracający dezertorowie tej najwyższej łaski i pardonu wcale nieomylnie i nie zawodnie uczestnikami się staną, tak równie i wszyscy, którzyby w krzywoprzysięstwie swym zostawali, na wyżej oznaczonym terminie nie meldowali się, lecz takowemu bez użytecznie upłynąć dozwolili, w żaden sposób na przyszłe czasy już więcej bezkarnie przyjęci niebędą, ani pardonu otrzymają, owszem zostawiona zawsze będzie im kara w C. K. wojskowych artykułach wytknięta, w przypadku onych schwywania; tak iak dla tych, którzy już po pnblikacyi tego jeneralnego pardonu dezertorowali; która to kara takze i na nich podług wszelkicy surowości bez najmniejszego względu i łaski wykonaną zostanie.

Podług tego więc każdy stosować się, szkody się chronić, i to co się ninieyszczym rozporządza, zachować powinien.

W Wiedniu dnia ośmnastego miesiąca listopada tysiąc siedemset dziewięćdziesiąt siódmego roku.

W niedostatku JW. Prezydenta rady woyskowej.

Ferdynand hrabia de Tige, jenerał

(L.S.)

kawalerji.

Per Sacram Cæs. Regiam Apostolicam Maiestatem.

Die, & anno, ut supra.

Jan Baptista von Lang.

Z Medyolanu d. 5. Lutego.

Jenerał Murat iadący z Paryża do główney kwatery kommanderującego jenerała Berthier, przecieżdzał tędy na dniu zgim w nocy. Depesze które wiezie od dyrektoryatu do jenerała Berthier stanowiąć będą bez wątpienia los Rzymu; domyslaia się że wdanie się rożnych dworow skłoniło dyrektoryat do odmienienia pierwszych przedsięwziętych krokow. — Obywatel Martinengo członek prawodawczego ciała ministrem rzeczypospolitey w Neapolu, obywatel Cicogneta ministrem w Turynie, na koniec obywatel Marescalchi Ferdinando z Bononii, 'nadzwyczajnym postem rzeczypospolitey Cysalpińskiej do Wiednia od dyrektoryatu mianowani zostali.

Z Manheimu d. 13. Lutego.

Ostatnicy soboty przybył tu Francuz-

ki jenerał Ondinot z kilku officyerami, a wczoray odiechał już nazad. Francuzi pracnią zawsze z wielką usilnością nad zburzeniem szanцу nadreńskiego. Dowiadujemy się z Worms, że w dniach tych za. szczepiono drzewo wolności w Germersheim, Alsheim Lamersheim, Pfiffilgheim, Dorndurchheim &c. w Guntersblum na dniu 11 wszczął się pożar ognia i magazyn pro. wiantowy i 9 domow w pyrzynę obrocił. Do Szwabii przybyło wiele rodziny Szwaycarskich i niektore Angielskie, które dla zamieszkań opuściły te kraie. Podług odebranych wiadomości, wszystkie kantony Szwaycarskie zgadzają się na przyjęcie nowej formy rządu, ale zupełnie bez obcego wplywu.

Z Bagdad d. 30. Lutego.

Powszechnie zgadzają się, że panujący teraz w Persyi jest ubezpieczonym na

swoim tronie i że rozkazy jego są szanowane w całym państwie; co zaś naybardziej potwierdza to mniemanie to to, że drogi w Persyi są zabezpieczone od rozbojników, którzy przez nieiaki czas po zamordowaniu Mehemet Khan napadali na przejeżdżających. Baba Khan nietylko żądneć nie użył surowości przeciwko tym, którzy się sprzeciwiali jego wyniesieniu; ale nad to obszedł się z nimi z dobrocią i przez czyny dobroczynne przywiązał ich do siebie. Tym sposobem przeciągnął na swoją stronę znaczną liczbę osób, które przez swoje uludu znaczenie stać mu się mogły szkodliwemi. Dla ziednania sobie tym większego uswoich poddanych przywiązania, zniósł niektóre podatki w całym państwie. Jeden tylko jeszcze jest człowiek któryby mu nieiaka mógł sprawiać obawę, to jest syn Zeki Khana, który mógłby mieć ogromną partyą, gdyby fortuna odpowiedziała jego dumie; zowie on się Mehemet Khan i jest od kilku lat rządzącą Sairas.

Z Zemlina d. 29. Stycznia.

Buntownicy ubłężeni w Semendrya odebrawszy małą bo 200 ludzi pomoc, wychodząc straszney dopełnili rzezi na woysku baszy Belgradzkiego: ani jeden

człowiek nie byłby z nich uszedł śmierci, gdyby Serwianie nieprzybyli byli im na pomoc. Basza posłał nowy oddział do Semendryi. Rządca Bosnii z oddziałem 1500 ludzi przybył do Belgradu; kuryer z konstantynopola dostał się także do tej fortecy i zawiósł tam 10 kies pieniędzy, 5 dla Agi janczarów, a 5 dla baszy Trawnickiego. W tym momencie dowiadujemy się, że buntownicy w liczbie 3000 ludzi i opatrzeni armatami ku Belgradowi zmierzają. Pomieszanie panuje powszechne; wszelkie przygotowania czynią do obrony: wzięto w rekwizycyą włościanów i wszystkich ludzi młodych, a nawet dzieci od lat 10.

Z Frankfurtu d. 10. Lutego.

W Hanowerze ogłoszono świeżo pod dniem 20 stycznia okólnik, którym przebywanie w kraju tym emigrantom Francuzkim jest zabronione. — Donoszą z Kuik (Brabrantcyi Hollenderskiej), że kommissarze Francuzcy imieniem rzeczypospolitey Francuzkiej obięli w posiadzielstwo Boxmeer, państwo w kraju Kuik leżące i do Xcia Hohenzollern należące. Miasto i hrabstwo Rawenstein należące do elektora Palatynu podobnie obięte zostały. Kraje te, których ludność jest około 20,000 dusz wcielone będą do departamentu Roer.

D O N I E S I E N I A.

Dnia 22 marca roku 1798 dobra w Jasielskim cyrkule do funduszu Religii należące Kopytowa, Stanowisko i część Lubna we Lwowie w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administracyi we wschodniej Galicyi z rana o godzinie 9 więcęcy podać cemu przedane będą.

Fiskalna czyli naypierwey wywołać się mająca cena wynosi 20394 zł. ryń. i kr. zatem każdy chęć kupienia mający, rytgeldem czyli Vadio na 2039 Zł. ryń. 24 kr. za które się prowizyi domagać nie może, opatrzonymbydź powinien.

Rubryki intrat są następujące:

4368 dwociągłych pół dni pańszczyzny po 3 kr.	213 zł. R. 24 kr.
4562 dni pieszych pańszczyzny po 3 kr.	228 — — 6 —
92 Sztuki przędzy po 7 ½ kr.	11 — — 30 kr.

Czynsze gruntowe w gotowiznie	23	—	—	32 $\frac{1}{2}$ kr.
Czynsz szlachecki	12	—	—	40 $\frac{1}{2}$ kr.
Relucya pańszczyzny	11	—	—	15 kr.
Od 245 korców 9 $\frac{1}{2}$ garców pańskich pol.	253	—	—	45 $\frac{1}{2}$ kr.
— 37 detto 18 detto detto łak	29	—	—	31 $\frac{1}{2}$ kr.
— 13 detto 25 $\frac{1}{2}$ detto detto ogrodów	14	—	—	58 $\frac{1}{2}$ kr.
— 3 detto 21 detto detto pastwiska	1	—	—	5 $\frac{1}{2}$ kr.
Dochód z propinacyi	221	—	—	40 kr.
detto z młyna	5	—	—	—

Summa Intrał . 1031 — — 37 $\frac{1}{2}$ kr.
Rubryki wydatków.

Podatek dominikalny	36	—	—	—
Dziesięcina	19	—	—	46 $\frac{1}{2}$ kr.
Koszty na rząd czyli Regię po 10 od sta	103	—	—	9 $\frac{1}{2}$ kr.

summa wydatków	158	—	—	56 $\frac{1}{2}$ kr.
Odrzuciwszy te wydatki od wyżej wyrażonych docho-				
dów zostaje czystej Intrały	872	—	—	41 $\frac{1}{2}$ kr.
Ktore po 5 od sta rachując czynią kapitał na	17453	—	—	45 kr.
Do tego cena lasów po	2407	—	—	—
I taxa potrzebnych budynków po	533	—	—	16 kr.

Summa tedy całego kapitału wypada 20394 — — 1 kr.

Opisanie tych dobr razem z ołaxowaniem i wyrażnym dochodów wyrachowa-
niem każdy chęć kupienia mający w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administra-
cyi we wschodniej Galicyi każdego dnia przeyrzeć może, które też akta w dzień auk-
cyi przy przeczytaniu przedazy kondycyi zgromadzonem chęć kupienia mającym do
przeyrzenia podane będą.

Od C. K. dobr kameralnych administracyi we wschodniej Galicyi

W Lwowie dnia 15go Grudnia 1797.

Leopold Haysler, administracyi przełożony.

Ponieważ publiczna licytacya arędy dostarczania słomy do podścielania dla
C. Kr. tutaj konsystującego Eskadronu na dniu 15go marca 1798 w tutejszym Krey-
zamcie odbyta będzie; uwiadomia się przeto o tym publiczność, tym końcem, ażeby
życzący takowej arędy w dniu wyżej rzeczonym przed południem o godzinie 10ty
na takowej licytacyi znajdować się mogli.

W Krakowie dnia 17go lutego 1798.

*Józef baron a Risdheim
Starosta Cyrkularny.*

Ces. Krol. sądy szlacheckie Krakowskie, ninieyszym wiadomo czynią, że po s. p. Annie
Dębskiej pozostałe różne sprzety domowe i powoz dnia 8 i 10 marca roku bieżącego w podworcu
u S. Piotra przez licytacyą za gotowe pieniądze sprzedawane będą.

Dan w Krakowie d. 28 lutego 1798 roku.

Podług najwyższego dekretn nadwornego pod dnem 1. grud. r. 1797. danego sądom szlacheckim Kra-
kowskim dnia 21. stycznia r. 1798. intymowanego, akta ziemskie w Szydłowie znajdujące się, do Sandomierza
przeniesione i tam w Sandomierzu dnia 1 marca r. b. znowu otworzone będą. O którem przeniesieniu
aktów wspomnianych, wszyscy, którym o tem wiedzieć należy, uwiadomiła się. w Krakowie dnia 24
stycznia r. 1798.

W niehytności Encellmi Presid.

Pickarski.

Z rady C. K. sądów szlacheckich Krakowskich za-
chodniej Galicyi.